

I. Obiectivele sectorului „Agricultura” (10)

I.1. Programul de activitate al Guvernului

Obiectivul-cheie: asigurarea funcționării eficiente a instituțiilor din subordine pentru a asigura competitivitatea produselor agricole, dezvoltarea ramurilor conexe de produse agroalimentare și creșterea infrastructurii calității și siguranței alimentelor pentru a beneficia pe deplin de potențialul Acordului de Liber Schimb cu Uniunea Europeană:

- transparentizarea instituțiilor care trebuie să ajute agricultorii;
- demonopolizarea piețelor de comercializare a producției agricole;
- crearea mecanismelor de suport pentru facilitarea exporturilor;
- utilizarea eficientă a sistemelor de irigare mari și eliminarea barierelor administrative pentru dezvoltarea sistemelor de irigare;
- deschiderea pieței Uniunii Europene pentru produse din lapte și carne;
- promovarea dezvoltării zonelor rurale și a incluziunii sociale.

II. Prioritățile sectorului

1. Revitalizarea sectorului zootehnic.
2. Restructurarea și modernizarea pieței.
3. Dezvoltarea proceselor de post-recoltare.
4. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale în agricultură.
5. Asigurarea dezvoltării socioeconomice rurale durabile.

III. Indicatori-cheie de performanță pe sector

1. Îmbunătățirea capacității de adaptare a agricultorilor la schimbările climatice.
2. Sporirea competitivității și productivității sectorului agroindustrial.
3. Dezvoltarea și modernizarea ramurii vitivinicole a Republicii Moldova și producerea vinului îmbuteliat.
4. Diminuarea reziduurilor de pesticide și a contaminanților în/de pe produsele agricole de origine vegetală.
5. Încurajarea investițiilor în sectorul agroindustrial prin crearea infrastructurii rurale.
6. Modernizarea sectorului de irigare prin asigurarea reabilitării sistemelor de irigare/desecare rentabile.
7. Menținerea fondului genetic viticol.

IV. Alocări de resurse pe subprograme

mii lei

Denumirea subprogramului	2021 executat	2022 aprobat (modificat)	2023	2024	2025
5101 „Politici și management în domeniul agriculturii și industriei alimentare”	55 914,1	47 040,4	48 365,0	43 702,5	42 615,0
<i>dintre care, bugetul local</i>	<i>27 515,5</i>	<i>26 725,7</i>	<i>28 475,2</i>	<i>23 812,7</i>	<i>22 725,2</i>
5102 „Dezvoltarea durabilă a sectoarelor fitotehnie și horticultură”	221 489,9	694 829,1	362 051,6	374 164,1	361 039,2
5103 „Creșterea și sănătatea	32 344,4	51 092,8	39 092,8	39 092,8	39 092,8

Denumirea subprogramului	2021 executat	2022 aprobat (modificat)	2023	2024	2025
animalelor”					
<i>dintre care, bugetul local</i>	630,8	680,1	680,1	680,1	680,1
5104 „Dezvoltarea viticulturii și vinificației”	11 699,7	42 755,6	42 331,8	42 331,8	42 331,8
5105 „Subvenționarea producătorilor agricoli”	1 437 503,5	1 753 251,7	1 502 422,2	1 502 422,2	1 502 422,2
<i>dintre care, bugetul local</i>	1158,9	1 267,3	1 300,0	1 300,0	1 300,0
5106 „Securitate alimentară”	163 397,2	212 118,0	289 410,5	315 381,7	215 820,5
5108 „Sisteme de irigare și desecare”	32 705,8	39 293,0	18 617,5	10 592,5	10 592,5
<i>dintre care, bugetul local</i>	155,0	170,0	170,0	170,0	170,0
6903 „Politici de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol”	1 239,8	11 240,0	11 240,0	11 240,0	11 240,0
<i>dintre care, bugetul local</i>	1 239,8	1 240,0	1 240,0	1 240,0	1 240,0
5401 „Managementul în domeniul sectorului forestier”	6 179,7	6 971,9	6 182,3	6 182,3	6 182,3
5402 „Amenajarea, regenerarea, extinderea și protecția fondului forestier național”	14 315,6	86 910,3	23 500,0	23 500,0	23 500,0
Total pe sector	1 976 789,7	2 945 502,8	2 334 613,7	2 364 672,4	2 251 986,3

Notă. Estimările mai mici pe termen mediu față de aprobat (modificat) în 2022 sunt cauzate de finalizarea sau restructurarea proiectelor finanțate din surse externe în anul 2022, precum și de compensarea parțială a accizelor la motorină pentru producătorii agricoli în anul 2022.

I. Subprogramul 5101 „Politici și management în domeniul agriculturii și industriei alimentare”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

Activități	2023	2024	2025
Asigurarea activității curente a autorităților/instituțiilor bugetare (Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare)	19 889,8	19 889,8	19 889,8
Total subprogramul 5101	19 889,8	19 889,8	19 889,8

Indicatori de performanță

1. Gradul de transpunere, anual, a prevederilor directivelor UE din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte în legislația națională.

2. Gradul de realizare, anual, a obiectivelor din Programul de activitate al Guvernului „Moldova Vremurilor Bune”.

3. Numărul documentelor de politici în domeniul agriculturii și industriei alimentare elaborate și aprobate, anual.

I. Subprogramul 5102 „Dezvoltarea durabilă a sectoarelor fitotehnie și horticultură”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Asigurarea activității curente a autorităților/instituțiilor bugetare	101 964,6	101 964,6	101 964,6
Achiziționarea rachetelor de protecție antigrindină	40 524,8	40 524,8	40 524,8
Proiecte finanțate din surse externe (proiectele IFAD VII-VIII, proiectul „Modernizarea tehnicii agricole și echipamentului postrecoltare „Livada Moldovei”)	200 547,0	212 297,3	198 963,2
Contribuția Guvernului la proiectele finanțate din surse externe	15 614,6	15 976,8	16 186,0
Alte activități	3 400,6	3 400,6	3 400,6
Total subprogramul 5102	362 051,6	374 164,1	361 039,2

Indicatori de performanță

1. Majorarea cu 250 mii de ha de terenuri agricole protejate contra căderilor de grindină, ca urmare a deschiderii a 17 puncte rachetare în 3 raioane ale Republicii Moldova, în perioada 2023-2025.

2. Majorarea anuală cu minimum 5 mii ha a suprafețelor pe care se aplică tehnologiile de prelucrare minimă a solului.

3. Dotarea anuală cu sisteme de irigare și antigrindină a minimum 200 ha de livezi și a altor plantații horticole.

4. Înființarea a minimum 1500 ha de livezi noi super-intensive, cu soiuri moderne, ajustate la cerințele actuale de piață, anual.

6. Crearea/modernizarea infrastructurii postrecoltare cu circa 150 de unități, anual.

7. Dezvoltarea sectorului de producere a semințelor de calitate prin asigurarea cu minimum 10 % de material semincer și săditor autohton, anual.

I. Subprogramul 5103 „Creșterea și sănătatea animalelor”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Implementarea programului de eradicare a rabiei la vulpi (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor)	12 789,8	12 789,8	12 789,8
Mentținerea și păstrarea fondului genetic taurin	7 600,0	7 600,0	7 600,0
Implementarea programului acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și de protecție a mediului (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor)	18 022,9	18 022,9	18 022,9
Total subprogramul 5103	38 412,7	38 412,7	38 412,7

Indicatori de performanță

1. Creșterea numărului de ferme zootehnice nou-create/renovate și modernizate cu 2 % anual (din 242 de ferme autorizate în 2022).

2. Ponderea înșămânțărilor artificiale ale taurinelor cu cel puțin de 76 % din șeptelul de reproducere, anual (din 68000 capete în anul 2022).

3. Înșămânțarea a cel puțin 60000 capete vaci și junci, anual.

4. Obținerea a cel puțin 600 vițele destinate reproducției în fermele de prăsilă, anual.
5. Opt metode de analize noi, acreditate anual pe segmentul sănătatea animală.

I. Subprogramul 5104 „Dezvoltarea viticulturii și vinificației”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Asigurarea activității curente a autorităților/instituțiilor bugetare (Oficiul Național al Viei și Vinului)	8 700,0	8 700,0	8 700,0
Program de promovare a produselor vitivinicole (Oficiul Național al Viei și Vinului)	33 631,8	33 631,8	33 631,8
Total subprogramul 5104	42 331,8	42 331,8	42 331,8

Indicatori de performanță

1. Menținerea și păstrarea fondului genetic viticol pe o suprafață de 35,6 ha, completarea cu 3 ha de plantații noi, în perioada anilor 2023-2025.
2. Dezvoltarea și modernizarea ramurii vitivinicole a Republicii Moldova și creșterea exportului de produse vitivinicole îmbuteliate cu 15 %, în perioada anilor 2023-2025.
3. Protejarea proprietății statului prin menținerea și gestionarea a 53 de mărci, anual.

I. Subprogramul 5105 „Subvenționarea producătorilor agricoli”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Asigurarea activității curente a autorităților/instituțiilor bugetare (Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură)	20 818,4	20 818,4	20 818,4
Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural	1 480 303,8	1 480 303,8	1 480 303,8
Total subprogramul 5105	1 501 122,2	1 501 122,2	1 501 122,2

Indicatori de performanță

1. Valorificarea a 100% din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
2. Crearea a cel puțin 1000 de locuri noi de muncă, anual.
3. Lansarea în afaceri prin intermediul proiectelor start-up a cel puțin 30 entități economice, anual.
4. Cel puțin 30 de administrații publice locale au îmbunătățit nivelul de dezvoltare a localității anual.
5. Sporirea cu 4% anual a suprafețelor de teren subvenționate supuse irigațiilor.
6. Diversificarea economiei rurale prin crearea a cel puțin 5 activități nonagricole, anual.
7. Sporirea proiectelor în dezvoltarea și extinderea infrastructurii fizice conexe afacerilor rurale a câte 160 de proiecte, anual.
8. Creșterea afacerilor create de tineri, femei și migranți în mediul rural a câte 50, anual.
9. Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de acțiune locală a câte 20, anual (înregistrate conform Legii nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală).
10. Stimularea proiectelor de dezvoltare rurală, implementate prin intermediul grupurilor de acțiune locală (GAL) a câte 100, anual.

I. Subprogramul „5106 - Securitate alimentară”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Asigurarea activității curente a autorităților/instituțiilor bugetare (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor)	203 233,5	203 059,2	203 048,6
Proiecte finanțate din surse externe, dintre care: proiectul „Agricultura competitivă”	73 590,0	99 611,3	
Combaterea și prevenirea răspândirii plantei ambrozia (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare)	300,0	300,0	300,0
Elaborarea/implementarea politicilor (în domeniul securității alimentare)	12 287,0	12 411,2	12 471,9
Total subprogramul 5106	289 410,5	315 381,7	215 820,5

Indicatori de performanță

1. Zece metode de analiză noi acreditate, anual, la produsele alimentare.
2. Identificarea și distrugerea ambroziei de pe o suprafață de cel puțin 2000 ha, anual.
3. Cel puțin o campanie de informare desfășurată, anual, privind limitarea ariei de extindere a ambroziei.
4. Editarea a 10000 buc. postere/pliante informative privind prevenirea și combaterea plantei ambrozia, anual.

I. Subprogramul 5108 „Sisteme de irigare și desecare”**II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu**

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Întreținerea și exploatarea sistemelor de irigare și desecare	10 422,5	10 422,5	10 422,5
Proiecte finanțate din surse externe (proiectul „Tranziția la agricultura performantă”)	8 025,0		
Total subprogramul 5108	18 447,5	10 422,5	10 422,5

I. Subprogramul 6903 „Politici de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol”**II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu**

mii lei

Activități	2023	2024	2025
Valorificarea terenurilor noi și sporirea fertilității solurilor	10 000,0	10 000,0	10 000,0
Total subprogramul 6903	10 000,0	10 000,0	10 000,0

Indicatori de performanță

1. Prevenirea și combaterea eroziunii solului pe o suprafață de 1247 ha de terenuri agricole.
2. Conservarea și sporirea fertilității solurilor pe o suprafață de 3089 ha de terenuri agricole.
3. Ameliorarea solurilor pe 4689 ha terenuri agricole.

I. Subprogramul 5401 „Managementul în domeniul sectorului forestier”**II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu**

mii lei

Activități	2023	2024	2025
------------	------	------	------

Asigurarea activității curente a autorităților/instituțiilor bugetare (Agenția „Moldsilva”)	6 182,3	6 182,3	6 182,3
Total subprogramul 5401	6 182,3	6 182,3	6 182,3

Indicator de performanță

Ponderea suprafețelor împădurite în afara fondului forestier, conform Programului național de împădurire (100.000 ha timp de 10 ani), pentru creșterea capacității țării noastre de adaptare la schimbările climatice și angajamentelor asumate în cadrul convențiilor internaționale.

I. Subprogramul 5402 „Amenajarea, regenerarea, extinderea și protecția fondului forestier național”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

Activități	<i>mii lei</i>		
	2023	2024	2025
Asigurarea gestionării durabile a sectorului forestier național	23 500,0	23 500,0	23 500,0
Total subprogramul 5402	23 500,0	23 500,0	23 500,0

Indicator de performanță

Ponderea suprafețelor împădurite în fondul forestier.